

Między książkami

WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W OPOLU

„Patchwork językowo-kulturowy”

Projekt

Rok 2020 to kolejny rok, w którym Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Smółki w Opolu oraz jej oddziały - Biblioteka Obcojęzyczna i Biblioteka Austriacka, realizują działania mające na celu popularyzację kultury różnych narodów, podnoszenie kompetencji językowych, ale też aktywizację mieszkających na Opolszczyźnie obcokrajowców.

Biblioteka, jako miejsce zaufania społecznego, umożliwia integrację, lepsze poznanie innych narodowości, poszanowanie odrębności i różnic międzykulturowych, przełamywanie negatywnych stereotypów i uprzedzeń.

Oddziały Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu: Biblioteka Obcojęzyczna i Biblioteka Austriacka to centra od lat propagujące wiedzę na temat innych kultur, a także miejsca, w których zarówno Polanie jak i obcokrajowcy mogą podzielić się swoją wiedzą i doświadczeniem, z jednoczesnym zaznajamianiem się z polską kulturą. Działania, którym nadałmy w tym roku wspólną nazwę „Patchwork językowo-kulturowy”, realizowane dzięki dofinansowaniu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z funduszu Promocji Kultury oraz dzięki dofinansowaniu Samorządu Województwa Opolskiego, pokazują, że biblioteka jest nie

Jednym z gości Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej był Mariusz Szczygieł. Spotkanie z nim prowadził Kordian Michalak.

tylko instytucją gromadzącą zbiory, ale także ważnym miejscem spotkań.

W ramach projektu przez cały rok realizowane są w formie tradycyjnej oraz on-line spotkania autorskie, warsztaty, wykłady realizacyjne, wystawy, konwersacje językowe (m.in. z języka angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, włoskiego). W trudnych, wynikających z pandemii, warunkach odbył się konkurs wiedzy o Austrii, który po raz kolejny w tym roku miał zasięg ogólnokrajowy. Pandemia wymusiła organizację niektórych działań wyłącznie w formie spotkań online. W takiej formie zrealizowane zostały przez Bibliotekę Obcojęzyczną m.in. spotkania z Marią Szuster, Francisco Herderem Rivadeneira, Marcinem Wesołowskim i Piotrem Strzeżyszem. Na Facebooku Biblioteki Austriackiej odbywały się wykłady omawiające różnorodne zagadnienia związane m.in. z kulturą Austrii oraz Niemiec. Biblioteka Obcojęzyczna zainicjowała spotkanie

z udziałem międzynarodowych par pt. „Łączy nas kultura?”. Odbywały się także spotkania poświęcone nauce języków obcych, m.in. z Pawłem Nowikiem „Coaching językowy - czyli jak przestać być uczonym i zacząć się skutecznie uczyć”, czy coaching omawiający inspirującą rolę poezji tworzonej w różnych językach.

Wśród wydarzeń zaplanowanych w ramach projektu „Patchwork językowo-kulturowy” nie mogło zabraknąć spotkań autorskich. Gośćmi

Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu byli, i oczywiście jeszcze do końca roku będą, zajmujący się sprawami międzynarodowymi, różnicami oraz podobieństwami kulturowymi pisarze, reportażyści, naukowcy, podróżnicy, m.in. Michał Milczarek, Joanna Gierak-Onoszko, Małgorzata Sidz, Marcin Kydryński i Mariusz Szczygieł. Tych z Państwa, którzy nie mogli w tych spotkaniach uczestniczyć w tradycyjnej formie, zachęcamy do obejrzenia zapisów fil-

mowych, które dostępne są na Facebooku WBP.

Przed Państwem kolejne spotkania: z m.in. z dziennikarzem, reportażystą i pisarzem Wojciechem Jagielskim, dziennikarzem, podróżnikiem Przemkiem Kossakowskim oraz filozofką i publicystką Magdaleną Środą.

Wymienione wydarzenia nie wyczerpują planów oraz już dokonanych realizacji związanych z projektem „Patchwork językowo-kulturowy”, który może być urzeczywistniony dzięki dofinansowaniu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z funduszu Promocji Kultury oraz dzięki dofinansowaniu Samorządu Województwa Opolskiego. Zachęcamy do śledzenia strony internetowej Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu oraz Facebooka Biblioteki Austriackiej oraz Biblioteki Obcojęzycznej. Tam znajdują Państwo szczegóły związane z terminami oraz warunkami uczestniczenia w spotkaniach. ©

Finansowane przez Samorząd Województwa Opolskiego

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Spotkania listopadowe

Zaproszenie

● **Anna Dzięwit-Meller** (ur. 1981) - pisarka, dziennikarka, felietonistka. Autorka m.in. powieści *Disko i Góra Tajget* czy zbioru reportaży *Gaumardzios! Opowieści z Gruzji* (z Marcinem Mellerem). W WBP będzie promować najnowszą książkę, *Od jednego Lucypera*, która śledząc historię górniczej rodziny opowiada o mrocznych latach 40. ubiegłego wieku. (projekt: Ogrody literatury)

● **Michał Nogaś** (ur. 1978) - dziennikarz, krytyk literacki, znawca literatury. Redaktor Ga-

zety Wyborczej oraz Książek. Magazynu do czytania. Obecnie związany z Radiem Nowy Świat. *Z niejednej półki* to zbiór wywiadów z najważniejszymi autorami z całego świata oraz reportaż z pewnego śledztwa. (projekt: Ogrody literatury)

● **Wojtek Szot** (ur. 1986) - recenzent, redaktor, krytyk, wydawca. Autor bloga Zdaniem Szota. Książką *Panna doktor Sadowska* debiutuje w roli autora. Zofia Sadowska, pierwsza w Imperium Rosyjskim polska lekarka z doktoratem, zaangażowana feministka. Wojciech

Szot odtwarza mechanizmy zaszczuwania jej przez prasę i przywraca jej miejsce w historii. (projekt: Historyczne ścieżki)

● **Radek Rak** (ur. 1987) - weterynarz, pisarz, laureat Nagrody Literackiej Nike 2020 za powieść *Baśń o węzowym sercu albo wtóre słowo o Jakóbie Szeli*. Jest ona próbą stworzenia na nowo mitologii Galicji. Nie jest powieścią historyczną, i choć napisana z dużym szacunkiem dla ówczesnych realiów społecznych, obyczajowych i politycznych, to zawieszona pozostaje między historią a mitem.

● **Bartosz Panek** (ur. 1983) - dziennikarz radiowy, reporter,

z wykształcenia politolog. Autor setek audycji oraz kilkudziesięciu reportaży i dokumentów. W swoim książkowym debiucie - *U nas każdy jest prorokiem* - przypomina, że kultura tatarska była i jest nieodłączną częścią naszego wspólnego dziedzictwa. (projekt: Historyczne ścieżki)

● **Siergiej Lebediew** (ur. 1981) - rosyjski dziennikarz, poeta, prozaik. Laureat Nagrody im. Natalii Gorbaniewskiej 2020. Najnowsza powieść - *Debiutant* - to poruszający thriller psychologiczny o sowieckim naukowcu - twórcy doskonałej neurotoksyny, gotowym zaw-

rzeć faustowski pakt. Lebediew w nowatorski sposób ujawnia wpływ represji stalinowskich na czasy współczesne. (projekt: Ogrody literatury)

● **Wojciech Jagielski** (ur. 1963) - dziennikarz, reporter, korespondent wojenny. Jeden z najwybitniejszych reportażyistów. *Strona świata* to wybór tekstów, publikowanych na łamach Tygodnika Powszechnego. Strefy chaosu i punkty zapalne. Kraje niespełnionych marzeń i wielkich obietnic. W polskich mediach niewiele mówi się o tych miejscach. (projekt: Patchwork językowo-kulturowy)

● **Paweł Próchniak** (ur. 1966) - literaturoznawca, antropolog literatury, krytyk. Przewodniczący Rady Dyscypliny Literaturoznawstwa Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. Juror Nagrody Literackiej Nike. *Promieniowanie tła* to zbiór esejów ukazujący, jak czytać wiersze i jak czerpać z nich radość, zrozumienie, mądrość. (projekt: Ogrody literatury)

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

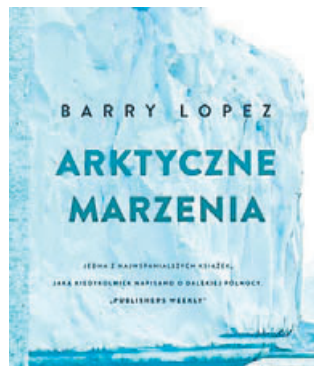
Geografia umysłu

Nowości WBP Opole

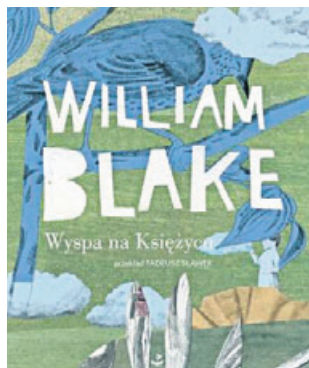
Przestrzenie fantastyczne, powoływane do istnienia mocą ludzkiej wyobraźni i miejsca realne, które ludzka wyobraźnia pragnie lepiej zrozumieć. Oto tematy książek, które rekomendujemy w przededniu listopada.

Arktyczne marzenia Barry'ego Lopeza opisują przygody intelektu skonfrontowanego z nieprzyjaznym, a jednocześnie magnetyzującym pejzażem dalekiej Północy. Już od pierwszych stron tej niesamowitej opowieści uwagę czytelnika przykuwa poetycki język narracji. Język, który „kształtuje się w rozmowie człowieka z krainą – podczas próbowania trwałości morskiego lodu czubkiem eskimoskiego buta kamik [czy] spożywania dzikiej jagody” i który „rodzi” takie stylistyczne „perły”, jak na przykład zdanie: „Jajka [siewek złotych] jaśniały miękkim, czystym światłem, jak okno z obrazu Vermeera”.

Odbiegająca od „konwencjonalnych” książek przyrodniczych publikacja Tristana Gooleya pt. Jak czytać wodę. Wskazówki i znaki ukryte

w morzach, jeziorach, rzekach i kałużach stanowi filozoficzną refleksję nad meandrami akwaticznego uniwersum, niepozabawioną jednak praktycznego wymiaru. Jej autor, z pasją namiętnego badacza

przyrody, opowiada między innymi jak na podstawie wibracji powierzchni kałuży przewidzieć przyjazd autobusu albo jak stworzyć mapę otoczenia po usłyszeniu „brzmienia wody”.

„Niebo złote” poezji Krzysztofa Kamila Baczyńskiego zawiera „Wszystko”, jak stwierdza Bronisław Maj w rekomendacji najnowszej edycji liryków poety. Stworzone w „mrocznym czasie”, intensywne, fantasmagoryczne wizje „chłopca-anioła” odmalowują bowiem wszystkie odcienie istnienia – od apokaliptycznej trwogi i lęku przed śmiercią po bezbrzeżny i niewinny jak u dziecka zachwyt nad życiem w całym jego okrutnym pięknie.

Utrzymana w stylistyce groteskowej satyry Wyspa na księżycu Williama Blake'a to – zdaniem Tadeusza Sławka – metafora Anglii „w sytuacji cywilizacyjnej i kulturowej choroby”, kiedy „niebo wyobraźni i artystycznego geniuszu przesłoniły [...] chmury racjonalistycznej filozofii Woltera i fizyki Newtona [...] oraz dymy fabryk”. Kongenialny tłumacz wielkiego artysty ryzykuje nawet twierdzenie, że niepozorne dziełko można również potraktować jako metaforę współczesnego świata, w którym ludzkimi umysłami rządzą niepodzielnie „zysk”, „skarłała polityka” i „marna rozrywka”. ©©

KALENDARIUM NA LISTOPAD

3 LISTOPADA, 17.00

Spotkanie z Anną Dziewit-Meller, promocja książki „Od jednego Lucypera”.
online:
<https://www.facebook.com/wbpopole>

4 LISTOPADA, 17.00

Spotkanie z Michałem Nogasiem, promocja książki „Z niejednej półki”.
online:
<https://www.facebook.com/wbpopole>

5 LISTOPADA, 17.00

Spotkanie z Wojciechem Szotem, promocja książki „Panna doktor Sadowska”.
online:
<https://www.facebook.com/wbpopole>

7 LISTOPADA, 16.00

Spotkanie z Radkiem Rakiem, promocja książki „Baśń o węzowym sercu albo wtóre słowo o Jakobie Szeli”.
online: www.facebook.com/wbpopole

9 LISTOPADA, 17.00

Historia Opolskiego Wzoru Ludowego – wykład połączony z prezentacją
online: www.facebook.com/wbpopole

17 LISTOPADA, 18.00

Spotkanie z Bartoszem Pankiem, promocja książki „U nas każdy jest prorokiem”.
online:
<https://www.facebook.com/wbpopole>

19 LISTOPADA, 17.00

Spotkanie z Siergiejem Lebedievem, laureatem Nagrody im. Natalii Gorbaniewskiej, promocja książki „Debiutant”.
online:
<https://www.facebook.com/wbpopole>

23 LISTOPADA, 17.00

Spotkanie z Wojciechem Jagielskim, promocja zbioru reportaży „Strona świata”.
online:
<https://www.facebook.com/wbpopole>

25 LISTOPADA, 17.00

Spotkanie z Pawłem Próchniakiem, promocja książki „Promieniowanie tła. Szkice o wierszach i czytaniu”.
online:
<https://www.facebook.com/wbpopole>

26 LISTOPADA, 17.00

Spotkanie z Andrzejem Kruszewiczem w ramach akcji Zaczytane Opolskie.
online:
<https://www.facebook.com/wbpopole>

WYSTAWY

DO 19.11

„Wystawa „TYPOWO ŚLĄSKIE!?” świadomości regionalna i śląskie tożsamości”.
Galeria WuBePe,
ul. Piastowska 20.

DO 19.11

LUDWIG WITTGENSTEIN: ODYSEJA TRAKTATU stulecie „Traktatu logiczno-filozoficznego”
WBP w Opolu,
ul. Piastowska 20;

DO 19.11

„WIEDŃ POST MORTEM czyli o śmierci w Wiedniu”
Galeria WuBePe,
ul. Piastowska 20.

24.11-30.12

65-lecie Opolskiego Oddziału Związku Literatów Polskich,
Galeria WuBePe,
ul. Piastowska 20,

2-30.11

Agatha Christie. Królowa zbrodni, Mała Galeria WBP,
ul. Piastowska 18.

Koncert na koniec „20. Wiosny Austriackiej jesienią”

Muzyka

Występem pochodzącego z Austrii i występującego w międzynarodowej obsadzie Trio Guschlbauer-Blachuta w Filharmonii Opolskiej 13 X uświetnio obchody jubileuszowej „20 Wiosny Austriackiej”.

Dzięki współpracy WBP w Opolu - Biblioteki Austriackiej z Austriackim Forum Kultury w Warszawie opolscy melomani mogą od 20 lat uczestniczyć w koncertach.

Występujące podczas tegorocznego koncertu: Marilies Guschlbauer (wiolonczela), Veronika Blachuta (flet) i Kasumi Yui (fortepian) to trzy znakomite i wielokrotnie nagradzane artystki, które połączyły wspólne studia w Mozarteum w Salzburgu, a także wiele lat występów podczas koncertów i festiwalu.

Trio zaprezentowało się w czterech utworach: pięknym, wesołym Trio G-dur klasycznego austriackiego kompozytora Josepha Haydna. Z twórczości jednego z najwybitniejszych francuskich kompozytorów okresu międzywojennego, Philippe Gauberta, artystki wybrały utwór Piece romantique z dominującymi, wspaniale rozbudowanymi elementami lirycznymi. Namiastką degustacji win austriackich był utwór urodzonego w 1979 r. w Wiedniu austriackiego kompozytora i perkusisty Filharmonii Wiedeńskiej, Olivera Madasa, Suite Frizzante - une assemblage. Każda z pięciu pełnych zmysłów części podejmowała od-

mienny temat związany z butelką, wina z roku 2014. Urodzony niedaleko Brna w 1890 r. czeski kompozytor Bohuslav Martinů, skomponował Trio na flet, wiolonczelę i fortepian w 1944 r. Dźwięki pierwszych części utworu na pozór aż kipiały od niezmarzonej radości życia, echa studenckich lat spędzonych w Paryżu, aż do momentu, gdy kończąca kompozycję poważne Adagio przypominało o tragicznych wydarzeniach roku 1944 w Europie. ©©

mienny temat związany z butelką, wina z roku 2014.

Urodzony niedaleko Brna w 1890 r. czeski kompozytor Bohuslav Martinů, skomponował Trio na flet, wiolonczelę i fortepian w 1944 r. Dźwięki pierwszych części utworu na pozór aż kipiały od niezmarzonej radości życia, echa studenckich lat spędzonych w Paryżu, aż do momentu, gdy kończąca kompozycję poważne Adagio przypominało o tragicznych wydarzeniach roku 1944 w Europie. ©©

65 lat Opolskiego Oddziału ZLP

Wystawa

W 2020 roku Opolski Oddział Związku Literatów Polskich świętuje 65-lecie swojego istnienia.

Z tej okazji od 24 listopada w Galerii WuBePe przy ul. Piastowskiej 20 będzie można oglądać wystawę poświęconą właśnie temu jubileuszowi.

Znajdą się na niej m.in. archiwalne i współczesne zdjęcia, dokumenty, publikacje książkowe i prasowe, fragmenty twórczości, a także sylwetki członków Opolskiego Oddziału ZLP. Wystawę, którą

WBP zrealizowała we współpracy z Harrym Dudą i Archiwum Państwowym w Opolu, będzie można oglądać do końca grudnia.

Przypominamy równocześnie, że w Galerii WuBePe może przebywać jednorazowo maksymalnie sześć osób.

Wystawę zrealizowano w ramach projektu „Ogrody literatury”. ©©

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

E-prasa w czytelni WBP

Oferta czasopism

Kilka miesięcy temu, gdy biblioteki ponownie otworzyły się dla czytelników po wielu tygodniach lockdownu i społecznej izolacji, nie wszystkie formy ich działalności były możliwe do ponownego zaproponowania odwiedzającym. W czytelniach, również w czytelni WBP, w związku z obostrzeniami sanitarno-epidemiologicznymi ograniczono dostęp do prasy papierowej. Realizując potrzeby dostępu do bieżącej prasy, od 26 października umożliwiliśmy czy-

telnikom skorzystanie z jej elektronicznej formy.

Obecna oferta składa się z 12 czasopism: czterech dzienników, siedmiu tygodników i jednego kwartalnika. Wśród tytułów znajdują się między innymi: Gazeta Wyborcza, Rzeczpospolita, Nowa Trybuna Opolska, Polityka, Newsweek, Angora czy Przekrój. Pracownicy czytelni chętnie poinstruują zainteresowanych w obsłudze prostego i intuicyjnego programu do przeglądania e-prasy. Zapraszamy do skorzystania z oferty Czytelni Głównej (ul. Piastowska 18). ©©

„Dal. Listy z Afryki minionej”

Działo się w bibliotece

Na początku października w ogrodzie WBP gościliśmy Marcina Kydryńskiego - dziennikarza muzycznego, kompozytora, autora tekstów, producenta płytowego, organizatora koncertów i festiwalu, podróżnika i fotografa.

Opowiadał o swojej książce „Dal. Listy z Afryki minionej”, która powstała w oparciu o dawne zdjęcia, pocztówki, a także listy, mapy i ryciny przedstawiające afrykańską przeszłość. Jak mówił sam autor, „Dal to książka intertekstualna, w której wszystko się ze sobą przenika - malarstwo z filmem, fotografia z grafiką, lite-

ratura z doświadczeniami autora.... Oddaje głos świadkom dawnych czasów, jest podróżą po świecie literatury. Jest wnikliwym spojrzeniem na kwestie zmysłowości i erotyzmu. Jest też dyskusją o okrucieństwie”.

Spotkanie odbyło się w ramach projektu Patchwork językowo-kulturowy, dofinansowanego ze środków MKiDN z Funduszu Promocji Kultury. ©©

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.